

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv
Doctoribvs Reseratvs**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lvgdvni, 1659**

VIII. Peccata Mortalia quorundam Ministerorum Reipublicæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

310 *Moralis Theologiae Tract. II. Peccata,*
famulos potiores fori cibos emere, ut carius vendant, quam
emptores a primo vendente acciperent: Senatus arcanaum in
in graui violaci non fugi, vnde rursus Senatores non audent libere suam mentem depromere: accepta ad emendum triticum
pecunia, non emi: aut ex horreo publico triticum ab-
stuli, nec restitu, cum pauperibus necessarium esset: eleemo-
synas publicas pauperibus veris non erogaui, sed famulis, et
consanguineis haud pauperie laborantibus: criminis venato-
rum, aut aliorum officialium grauia quidem dissimulaui, et
gratos mihi tributarios haberem: cum consanguinei, et
amici causa iniusta in Senatu genti, consulto a congrega-
tione abstinui, ne contradicere cogeretur munia onerosa ius in-
jungi curaui: quos odio prosequabar: emi publici munera
occasione pretio minori, quam aequum erat, & maiori vendidi:
greges prohibitis pascuis introduxi, graui damno obor-
to: alis propria onera, aut propinquorum graui iniuria im-
posui: tunc.

§. 3. 23. *Quando delinquit mortaliter Scriba Senatus?* Iuramen-
tum de munere recte gerendo, arcanoque custodiendo vio-
Senatus. laui: plus pretij graui soluentium incommodo acquisitionis
quam ex taxa debebatur: ignoraui constitutiones capitulares,
regalia instrumenta bona negotiorum expeditioni ne-
cessaria: mea incuria, seu iniquitate regij redditus, aut Reipu-
blicae grauiter imminuuntur, cum traduntur emporibus:
supplessi petitiones inimici, graui damno secuto, vt perle-
gat amici codicillum: tributarium aliquem aboleui a matri-
cula, regij iniuria patrimonij: non curaui, vt transgressores
Constitutionum punirentur, quia amici, aut propinquui; con-
stitutiones quidem operiendo, quas manifestaui, vt inimici
supplicio afficerentur toties.

CAPUT VIII.

De Peccatis Mortalibus quorundam Ministeriorum Reipublicae.

§. 1. 29. *Tutorum grauia expende peccata.* In re graui iura-
Tutoris. mentum factum violaci: inventarium non illico
praxis. bonorum pupilli construxi, graui damno accidente: dedi pu-
pillo plus nummorum, quam ad recreationem iustum opus
erat, sine iudicis auctoritate graui patrimonij iniuria: non
curaui pupillum bonis moribus educari: decimam accipiens,
debito

Examen III. De Peccatis Mortalib. cunctis. 311

debito tempore fructus non vendidi , graui incommodo exorto : aut ut proprio commido lo consulerem, in tempus im-
potunum fructus reseruauit : (quo tempore debeant vendi-
tioni exponi docet Molina tom. I. disp. 224.) Reditus patri-
monij lucrationi non tradidi, vnde augeri deberent : aut de-
bita liquida non comparaui : bona alumni mihi propria
emi auctoritate , aut ad lucrum accepi rectitudine non
seruata , iuxta communem aestimationem : bonorum pupilli
rationem cum solutione non exhibui graui eius iniuria:exe-
gi ab alumno, dum sub mea potestate, ut mihi donaret graue
aliquid bonum: lites iniustas excitaui, ob indebitam bono-
rum acquisitionem toties.

30. Quid de grauibus Testamentariorum culpis ? Post annum
distuli testamenti executionem : curauit prius legata grata
impleri, deficiente & fortasse pecunia ad debita soluenda : le-
gata grata non solui, cum possem, cogens accepimus in-
iuste insumere, ob acquisitionem mea notabili negligentia iniustos sumptus
vendita non fuere bona defuncti : distuli planè emptionem
ut postea mihi minori pretio valerem acquirere: mea iniuria
fructus perire : viduam & pupilos, cum deberem, ali non cu-
raui: pro Missis offerendis aliquid assignata eleemosynæ ab-
stuli, seu Sacerdotis iniuria , seu defuncti , cum adsit pericu-
lum ne non integrè satisfiat obligationi : cum deberem Pas-
charis v.gr. instantia eleemosynam erogare , nimium distuli
proprium curans emolumentum , aut pauperibus graue in-
commode afferens toties.

31. Prepositi erari quandonam lehilitter delinquent ? Ut §. 3.
soluerem quod debebam , & moneta, qua eram obligatas, Prepositi
premium exegi pro debito praestando nihil accipere debens, erari:
nisi mibi gratuitò , & sine vlla exactione , aut obligationis
respectu traderetur : anticipata solutione, ab hoc recipi mu-
nus, dum alteri, cui debetur ideo suo tempore non solui : so-
lutionem vili effeci moneta, quam argentea debebam, haud
preiij addito excessu : usuram committens aliquid percepi,
ut praestarem inducias debitori, cum ideo specialiter alteri
creditori non possem debito tempore satisfacere: cum num-
mi non sufficerent singulis creditoribus: haud solui vnicui-
que pro rata; sed vni, aut alteri solummodo in integrum alio-
rum iniuria, aut proprio commodo , accipiens scilicet pre- §. 4.
tio pro beneficio : instrument. seu litteras decretæ pecuniae Admini-
straci iniuste , aut admittere tardauit, graui incommodo cre- stratoris
ditoris toties.

32. De Regalis patrimonij Administratore quid adiicis ? patrimo-
V 4 Ministros nij.

§. 2.

Testa-

mētariorū

legatariorū

iniustos sumptus
facere

preby

§. 4.

Admini

stratoris

Regalis

Ministros idoneos, ac fideles non assignauit, graui quidem in commodo aut regalium prouentuum, aut agricolarum, vel eorum, à quibus exigitur: ob assignationem horum ministeriorum mercedem accepi, ipsis pauperes expilaturis, ut premium datum pro munere recipere valeant: ab Ecclesiasticis exegi, haud seruata eorum immunitate.

§.5.

*Propositus**Portus**siccii.*

33. *De Portus sic: Propositis adiici...* Mercium pretium celavi, vt cariores haberentur, accipiens quidem ab asportante pretium *latrociniu[m] silentiu[m]* vilipendi merces iniuste, vt minori pretio haberentur; aut cariores ostendi contra iustum animationem: in alia Regna prohibita asportari permisit, ad Regnum hoc transmitti, quod legibus graibus inhibetur portes.

C A P V T I X.

De Peccatis mortalibus circa Medicinam.

§.1. 34. *Vando Medicus mortaliter peccat?* Sine sufficiente Medicis praxis. *Quia* graues tentauit curare ægritudines: non precedente studio, examine non adhibito, in graue discrimen ægrotantein induxi: oblata grauis insolite ægritudinis occasione, haud speciali studio operam impendi: priusquam mihi viderer ægritudinem dignouisse, temere remedia periculosa adhibui: agnito ægroti periculo, aut non adhibui necessariam curationem, aut non adfui ægrotanti opportune, aut non permisi alium Medicum adhiberi, seu avaritia, seu iactantia, seu iniurictia: alios Medicos vituperio affeci, vt eorum famam obnubilarim: agnoscens ægroti periculum opportuno tempore non admonui, vt spirituali ille curationi operam impenderet: curationem prolongari procuraui, vt quæstus accresceret: medicamina ignota temere adhibui, viæ di crimine manifesto: ægroto suasi, malum aliquod intrinsecè exercere, ad ægritudinem propulsandam: aliquod medicamen dictauit, ad non generandum, & ad foetum seu interficiendum, seu loco mouendum ante & post animationem: vt pharmacopolem mihi conciliarem, curauit nimium pharmacorum insumi: pharmaca inutilia non reieci, aut pharmacopolum inuisens publica auctoritate, iniuste peregi ministerium: plures ægrotos curandos suscepit, quam poteram, cum adesset alius Medicus, qui succurreret, graui inde oborta ægri incommoditate: facile sine necessitate edendi carnes,